

Mommolanjoen yläosan kunnostushankkeen suunnittelua ja luvanhakua koskevan yhteistyösopimuksen hyväksyminen

Kaupunkikehityslautakunta 15.11.2022
4806/10.03.01.05/2022

Valmistelija

kaupunkikehitysjohtaja Mika Mannervesi, mika.mannervesi@salo.fi, puh.
02 778 5001

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on käynnistänyt hankkeen Kiskonjoen vesistöissä sijaitsevan Mommolanjoen yläosan kunnostamiseksi. Hanketta on suunniteltu yhteistyössä Salon kaupungin ja Kaunistonkosken padon omistajan ja säännöstelyluvan haltijan [REDACTED] kanssa.

Tavoitteena on vähentää Hirsjärven lasku-uoman heikon vetokyvyn ja säännöstelyn haittoja järven tulvavedenkorkeuksia alentamalla ja alimpia vedenkorkeuksia nostamalla. Lisäksi tavoitteena on poistaa kalojen ja muiden vesieliöiden nousuesteitä ja luoda uutta monimuotoista koskipinta-alaa arvokkaaseen vaelluskalavesistöön.

Hankkeen erilliset suunnittelukohteet ovat:

- Luonnonmukaisen pohjapadon suunnittelu Hirsjärven luusuaan
- Hirsjärven ja Kaunistonkosken padon välisen kapean jokiuoman vedenvälityskyvyn parantaminen sekä kunnostaminen
- Kaunistonkosken padon muuttaminen pohjapadoksi ja alapuoliseksi tekokoskeksi patoaltaan vesimaisema ja virkistyskäyttömahdollisuus säilyttäen
- Kaunistonkosken alapuolisen Toijan Myllykosken muokkaaminen kaloille kulkukelpoiseksi

Kunnostushankkeen lupahakemussuunnittelu sisältäen tarpeelliset selvitykset (simpukkaselvitys ym.) on tarkoitus tehdä vuoden 2023 aikana, luvanhaku vuoden 2023 loppuun mennessä ja toteutus aikaisintaan v. 2025 lupatilanteen mukaan.

Hankkeen suunnittelun ja luvanhaun käynnistämiseksi on valmisteltu yhteistyösopimusta, jonka luonnoksen mukaan Varsinais-Suomen ELY-keskus vastaa hankkeen lupahakemussuunnitelman ja siihen liittyvien selvitysten tilaamisesta ja ohjauksesta yhteistyössä Salon kaupungin ja padon omistajan kanssa. ELY-keskus on teettänyt hankealueella jo arkeologisen selvityksen keväällä 2022. Hankkeeseen liittyvä vedenkorkeuksien seuranta toteutetaan ELY-keskuksen olemassa olevia seuranta-asemia Hirsjärven ja patoaltaassa hyödyntäen.

ELY-keskus vastaa hankkeen suunnitteluvaiheen kustannuksista (pl. lupamaksu). Hankkeen kustannusarvio on suunnitteluvaiheen osalta n. 50 000 €. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen rahoitus toteutuu, mikäli ELY-keskuksen tekemän esityksen pohjalta hankkeen rahoitus hyväksytään valtion talousarviossa ja maa- ja metsätalousministeriö osoittaa ELY-keskukselle varat tähän tarkoitukseen.

Kaunistonkosken säännöstelypadon omistaja ja säännöstelyluvan haltija luopuu Kaunistonkosken säännöstely- ja patoamisluvastaan, joka on annettu vesistötoimikunnan toimesta 7.1.1953.

Salon kaupunki hakee säännöstelypadon luonnonmukaistamiselle ja hankkeen muille toimenpiteille vesilain mukaisen luvan ja vastaa lupamaksun suorittamisesta. ELY-keskuksen arvio lupamaksun suuruudesta on n. 20 000 €.

Hankkeen toteutusvaiheesta laaditaan erillinen sopimus, kun hankkeen lupapäätös on lainvoimainen. Toteutusvaiheen kustannus- ja ohjausvastuut ovat lähtökohtaisesti samat kuin suunnitteluvaiheessa. Yhteistyösopimuksen valmistelussa on lähdetty siitä, että kaupungille ei tule hankkeesta muita kustannuksia kuin luvan hakemiseen liittyvät kustannukset.

Hanke on vesienhoitosuunnitelman 2022-2027 tavoitteiden mukainen ja toteuttaa Salon ilmasto- ja ympäristöohjelman 2021-2025 päätavoitetta lähivesistä huolehtiminen ja sen painopistettä puhtaat lähivedet, tekoja vesistötilan parantamiseksi sekä painopistettä monimuotoinen luonto.

Esittelijä	Kaupunkikehitysjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunkikehityslautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen sekä Kaunistonkosken padon omistajan ja säännöstelyluvan haltijan kanssa tehtävän Mommolanjoen yläosan kunnostushankkeen suunnittelua ja luvanhakua koskevan yhteistyösopimuksen 28.9.2022 päivätyn luonnoksen mukaisesti ja valtuuttaa kaupunkikehitysjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen Salon kaupungin puolesta. Lopulliseen allekirjoitettavaan sopimukseen voidaan tehdä teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät vaikuta kaupungille sopimuksessa syntyviin velvoitteisiin.
Päätös	Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Toimistopalvelut